

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

Agenția de Asigurare a Calității

Numele: _____

Prenumele: _____

IDNP: _____

Data nașterii _____

Raionul / Municipiul (CB): _____

Localitatea(CB): _____

Centrul de bacalaureat: _____

PRETESTARE

**ИЗПИТ ЗА СТЕПЕН БАКАЛАВЪР
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**

Реален профил

09 април 2014

Време за работа – 180 минут

Необходими материали: син химикал.

Препоръки за кандидатите :

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.**
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.**

Успешна работа!

Evaluator I: _____
NUMELE, PRENUMELE

Scor acordat: _____ **Semnătura** _____

Evaluator II: _____
NUMELE, PRENUMELE

Scor acordat: _____ **Semnătura** _____

**CODUL DE BARE
EVALUATOR I**

**CODUL DE BARE
EVALUATOR II**

Прочети внимателно текста

Той беше овчар – един от някогашните овчари с пискюлии чанти и дълги геги, на които стадата затъмняваха поляните, като че припада тъмна мъгла. Рядко имаше някой да се мери с него по хубост и сила. Но прочу се най-много той с това, че никой не умееше да свири на кавал като него.

Момите и булките, които белеха платната, стояха като вкаменени с платната в ръце и слушаха свирнята му. Пътниците се спираха сред пътя си и не можаха да му се наслушат.

Лете Стефан пасеше стадото си по зелените поляни на Балкана, пладнуваше под дебелияте яворови сенки. Но щом дойдохе есен, щом поляните посърваха, шумата на гората се зачервеше и гъсти мъгли плъзнаха по гребена на Балкана като големи змии – тогаз той слизаше от планината. Кавалът му обаждаше, че си е дошъл, момите отиваха за вода на най-далечната чешма, та да го видят. Но в село Стефан малко стоеше – ден-два, колкото да раздаде чаканите армагани и, писаните хурки и кобилици. Скоро той заминаваше на юг, накъдето заминаваха и жеравите, накъдето заминаваха и големите стада овце, защото него време овчарите прекарваха зимата долу, в полето. А напролет, когато кукувицата закукуваше в зелената шума, тя обаждаше, че овчарите се връщат.

Тъй ставаше всяка година. На последната пролет Стефан се върна много променен. Замислен беше, тъжен, не слизаше в село по големите празници на хорото... Явно беше, че таи нещо в душата си. Но старият кехая знаеше всичко, знаеха го и другите овчари.

- Взе му ума оная долченка – говореше кехаят на дружината овчари, когато понякога, насядали на голямо колело, се хранеха наедно, – взе му ума, не ще го бъде... А той отиваше настрани и свиреше. Кавалът му не свиреше, говореше; ту се издигне нагоре и затрепти във възторг и радост, ту се огъне надолу и заплаче, зареди. В тия часове капчиците на росата се събираха по тревите и светеха като сълзи. Но ето Стефан оставяше тая жална песен и започваше друга, весела, за хоро. Ставаше весело навсякъде; месецът, обърнат вече към гората, се смееше, звездите бързо-бързо трепкаха. В глуха дълбока въздишка изпискваше най-последно кавалът и млъкваше...

Мина лятото и Стефан повече не можа да се таи. Той каза на майка си, че ще се ожени за Елена, русокосото момиче на дяда Никола. Майка му не е казала нищо, но отиде и обади на брата си – чорбаджи Димчо, който се развика, че не иска за снаха боса и лиха селянка. На сестра си той каза, че Стефан тая зима ще прекара в Балкана, а на бащата на Елена каза тайно, че Стефан са го сгодили и след една седмица ще го женят. Повярваха хората и кое от болка, кое от срам, още същата зима ожениха Елена за други. Да беше друг мъжът й, Стефан би го убил. А той му беше побратим и за побратимство с него той беше се клел в черква. Стефан се върна, но не се прибра нито в къшлата, нито у дома си. Оттогава той се изгуби. Скоро една нощ пламнаха къщите на чорбаджи Димчо. Не беше тайна за никого, че това е страшното отмъщение на Стефана, че той е вече хайдутин.

(по Йордан Йовков)

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	<p>Отговори с ДА или НЕ на следните твърдения, като заградиш в кръгче вярното.</p> <p>A. Овчарят пасеше голямо стадо ДА/НЕ</p> <p>B. Стефан свиреше само в гората. ДА/НЕ</p> <p>C. Най-много овчарят се прочу с хубост и сила. ДА/НЕ</p> <p>D. Стефан свиреше с гайда. ДА/НЕ</p>	L01234	L01234
2.	<p>Загради буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?</p> <p>A. повествование и описание;</p> <p>B. повествование и разсъждение;</p> <p>C. описание и повествование;</p> <p>D. повествование.</p>	L01	L01
3.	<p>Коментирай с 1-2 изречения смисъла на изречението от текста: Взе му ума оная долченка.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L01 L01 L01 L01	L01 L01 L01 L01
4.	<p>Тълкувай смисъла на изразите от текста:</p> <p>A. стадата затъмняваха поляните</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>B. не ще го бъде</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L012 L01	L012 L01
5.	<p>Открий в текста и препиши 4 думи или израза, назоваващи типичното за българския живот.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L01234	L01234
6.	<p>Кои от изредените долу тропи са употребени в текста? Открий и запиши по един пример:</p> <p>Епитет _____</p> <p>Сравнение _____</p> <p>Метафора _____</p> <p>Хипербола _____</p> <p>Олицетворение _____</p>	L01234	L01234

7.	Озаглави текста, като назовеш темата му, и запиши заглавието. <hr/> <hr/>	L012	L012
8.	Формулирай с едно изречение и запиши основната мисъл на текста. <hr/> <hr/>	L01 L01	L01 L01
9.	Открий в текста и запиши по един синоним към всяка дадена дума: Обядвам _____ Крия _____ Красота _____ Вкъщи _____	L01234	L01234
10.	Състави и запиши 3 /три/ изречения, като употребиш думата „твърд” в различни значения /можеш да промениш формата на думата – род и число. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L0123 L01	L0123 L01
11.	Характеризирай Стефан с 3-5 изречения, като назовеш и аргументираш 3 негови черти, проявени в текста. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L01 L01 L0123	L01 L01 L0123
12.	Употреби и запиши думата <i>овчар</i>: 1. В съчетание с числителното 2: _____ 2. В съчетание с думата <i>няколко</i> : _____ 3. вместо точки в следните изречения: Един _____ остана със стадото в гората. На _____ му беше трудно без куче да пази стадото.	L01234	L01234

13.	<p>Още същата зима ожениха Елена за други. А Стефан му беше побратим и за побратимство с него той беше се клел в черква.</p> <p>Загради верния отговор: В тези изречения са употребени следните глаголни времена:</p> <p>a. минало неопределено, минало несвършено, сегашно b. минало свършено, минало несвършено, минало предварително, c. минало предварително, минало неопределено, минало несвършено d. минало предварително, минало несвършено, сегашно</p>	L03	L03
14.	<p>Трансформирай следния текст от изявително в преизказно наклонение:</p> <p>Ставаше весело навсякъде; месецът, обърнат вече към гората, се смееше, звездите бързо-бързо трепкаха. В глуха дълбока въздишка изпискваше най-после кавалът и млъкваше...</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L012345 L01	L012345 L01
15.	<p>Прочети изречението и запиши верния отговор от скобите:</p> <p>Майка му не е казала нищо, но отиде и обади на брата си – чорбаджи Димчо, който се развика, че не иска за снаха боса и лиха селянка.</p> <p>Това изречение е _____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет, шест) прости изречения.</p>	L01 L01	L01 L01
16.	<p>Трансформирай и запиши изречението без да използваш пряка реч:</p> <p>- Взе му ума на Стефан оная долченка – говореше кехаят на дружината овчари, – не ще го бъде...</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L0123 L01 L01	L0123 L01 L01
17.	<p>Подчертай сред дадените имена 5 имена на съвременните литератори – българи от Молдова: Георги Барбаров, Блага Димитрова, Петър Бурлак-Вълканов, Георги Константинов, Таня Танасова, Мишо Хаджийски, Александър Власов, Нико Стоянов, Иван Вълков, Димитър Талев.</p>	L012345	L012345

18.	Свържи със стрелки името на героя с името на автора, от чиято литературна творба е съответният герой. Шибил Елин Пелин Божан Йордан Йовков Дядо Йоцо Алеко Константинов Бай Ганьо Иван Вазов	L01234	L01234
19.	Назови по едно произведение на 3 български автори, в които се споменава българин-хайдутин. 1. _____ 2. _____ 3. _____	L0123 L0123	L0123 L0123
20.	Състави текст разсъждение (6-7 изречения), в който да изразиш мнение относно твърдението „Най-сладкото и благородно отмъщение е прощката”. Аргументирай мнението си с не по-малко от 3 аргумента. _____	L012 L01 L0123 L01 L01	L012 L01 L0123 L01 L01